

Handläggare

Jessica Sundqvist
Tel: 0152-293 54

Barn- och utbildningsnämnden

**Ansökan om utökning av antal platser i förskolan,
Europaskolan Vårfruberga Förskola AB**

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att

1. avslå Europaskolan Vårfruberga förskolor AB ansökan om att med start 1 oktober 2026 utöka till max 75 placerade barn.

Beskrivning av ärendet

Den 2025-07-01 övertog Europaskolan Vårfruberga förskola. I den processen visade det sig att 75 barn var inskrivna på förskolan istället för de 55 som tillståndet stipulerar. Utifrån barn- och familjeperspektiv tog nämnden 2025-06-17, § 83 beslut om att bevilja ett tillfälligt tillstånd för Europaskolan Vårfruberga förskolor att ha 75 barn inskrivna i verksamheten under perioden fram till 30 september 2026. Syftet med det tillfälliga beslutet var att ge förskolan möjlighet att ställa om till det barnantal som överensstämmer med tillståndet successivt och med så lite påverkan som möjligt för barn och familjer.

Den 19 februari 2026 inkom en ansökan från Europaskolan Vårfruberga förskolor AB om utökning av antal placerade barn. Ansökan avser en ökning från 55 till 75 barn i förskolan.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) ska en enskild huvudman godkännas om det bedöms att denne har förutsättningar att följa gällande föreskrifter för utbildningen samt om verksamheten inte bedöms medföra påtagligt negativa konsekvenser för barnen eller den kommunala förskoleverksamheten.

Strängnäs kommun ansvarar för att pröva och besluta om godkännande av enskilda huvudmän samt för att utöva tillsyn över och fördela bidrag tillfristående förskolor. Fristående förskolor ska uppfylla samma krav som kommunala förskolor, bland annat att:

- följa läroplanen för förskolan (Lpfö 18),
- ledas av en rektor med pedagogiskt ansvar,
- vara öppna för alla barn som kommunen har ansvar att erbjuda plats till, samt
- ta ut avgifter som inte är oskäligt höga.

Som en del av prövningen har en lämplighetsbedömning av huvudmannens företrädare genomförts, där kunskaper i relevant lagstiftning, arbetsmiljö, ekonomi och allmän laglydnad har beaktats. Bedömningen visar att Europaskolan Vårfruberga förskola AB uppfyller samtliga krav enligt skollagen.

Europaskolan Vårfruberga förskolor AB:s ansökan och underlag gällande utökning av verksamhet som fristående huvudman förskola har beretts av utbildningskontoret.

Det har i utredningen identifierats ekonomiska, organisatoriska och verksamhetsmässiga konsekvenser som kan förväntas uppstå till följd av den sökta utökningen. Med hänsyn till det minskande barnunderlaget, kommunens pågående omställning av förskoleverksamheten samt de negativa effekter som en ytterligare utökning bedöms få för kommunens möjligheter att långsiktigt dimensionera och organisera verksamheten, bedömer utbildningskontoret att ansökan riskerar att medföra påtagliga negativa följder på lång sikt för den kommunala verksamheten.

Utbildningskontoret föreslår därför att barn- och utbildningsnämnden avslår Europaskolan Vårfruberga förskolor AB:s ansökan om utökning av antalet platser vid Vårfruberga förskola i Strängnäs kommun.

Ekonomiska konsekvenser för hållbar utveckling

Kommunen har under de senaste åren anpassat förskoleorganisationen till ett minskande barnunderlag genom att successivt minska antalet platser och genomfört omställningsprocesser för personal.

Tre förskolor har avvecklats. Skämby fsk ht-24, Trevnadens fsk ht-25 och Länna fsk ht-26. Verksamheten har reducerats med över 400 platser och ungefär 72 årsarbetare.

Trots dessa åtgärder finns fortfarande en överkapacitet om cirka 145 platser. En utökning av den fristående verksamheten riskerar att förstärka denna obalans genom att ytterligare minska belägningsgraden i befintliga kommunala förskolor. Detta kommer då medföra behov av ytterligare organisationsförändringar och avveckling av verksamheter för att anpassa kapaciteten till det faktiska behovet.

Europaskolan Vårfrubergas upptagningsområde omfattar Vårfruberga/Härad samt Strängnäs tätort. En utökning av verksamheten innebär därför att barn kan komma från ett stort geografiskt område, vilket påverkar barnunderlaget vid ett flertal kommunala och fristående förskolor.

Befolkningsprognosen för området Vårfruberga Härad visar på ett vikande barnantal fram till 2030 samtidigt som behov av platser i Strängnäs beräknas öka på längre sikt. Det prognosticerade sviktande barnantalet i Vårfruberga/Härad leder sannolikt till nedläggning av förskolor i området där kommunen måste säkerställa tillgången till plats. Mot denna bakgrund finns en påtaglig risk att kommunen behöver genomföra ytterligare strukturförändringar för att upprätthålla en ekonomiskt hållbar organisation. En utökning av den fristående verksamheten ökar denna risk genom att ytterligare försvaga underlaget för befintliga förskolor.

Kommunen har samtidigt ett långsiktigt ansvar att säkerställa tillgång till förskoleplatser för samtliga barn som har rätt till plats. Om barnunderlaget förskjuts från kommunala till fristående verksamheter kvarstår kommunens skyldighet att hålla beredskap för framtida behov och variationer i efterfrågan. Detta begränsar möjligheterna att anpassa organisationen fullt ut.

Eftersom en stor del av förskolans kostnader för lokaler, personal och administration tar tid att förändra kan organisationen inte anpassas i samma takt som intäkterna minskar. Detta riskerar att leda till bestående överkapacitet, högre kostnader per barn och en försämrad kostnadseffektivitet. Även ett begränsat bortfall av barn kan därför medföra betydande ekonomiska konsekvenser.

Utökningen innebär en direkt ökning av kommunens bidragskostnader till den fristående huvudmannen. Om platserna fylls av barn som annars skulle ha gått i kommunal förskola uppstår även strukturstkostnader, eftersom kommunen har kvar kostnader för lokaler, personal och organisation som inte kan reduceras i motsvarande omfattning. Den ekonomiska påverkan är beroende av hur barnunderlaget omfördelas mellan huvudmännen men bedöms försämra förutsättningarna för ett effektivt resursutnyttjande.

Det finns dessutom ett verksamhetsmässigt samband mellan förskola och grundskola i huvudmannens regi. Barn som går i Europaskolan Vårfrubergas förskola kan ges företräde till huvudmannens grundskola, vilket innebär att effekterna av en utökad förskoleverksamhet påverkar elevunderlaget i den kommunala och resten av den fristående grundskolan. Utökningen riskerar därmed att få långsiktiga effekter på elevantalet även inom grundskolan och påverka kommunens möjligheter att dimensionera såväl kommunal som fristående skolverksamhet.

Elevunderlaget inom grundskola kommer även det att minska enligt befolkningsprognosen.

En utökning av antalet platser på av Europaskolan Vårfrubergas förskola bedöms medföra försämrade förutsättningar för ett effektivt resursutnyttjande och en långsiktigt hållbar planering av kommunens förskole- och skolorganisation. Det påverkar kommunens möjligheter att använda skattemedel på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Mot bakgrund av den befintliga överkapaciteten, genomförda avvecklingar och prognosticerade minskningen av barnantalet bedöms konsekvenserna vara av sådan omfattning att de utgör påtagliga negativa följder för den kommunala förskoleverksamheten.

Miljömässiga konsekvenser för hållbar utveckling

Kommunens planering av förskoleverksamheten utgår från principen att barn i möjligaste mån ska erbjudas plats nära hemmet. En utökning av Europaskolan Vårfrubergas förskola med ett upptagningsområde som omfattar hela Strängnäs tätort bedöms kunna medföra längre resvägar för fler familjer. Detta leder till ett ökat transportbehov, främst med bil, vilket motverkar kommunens ambition om en hållbar samhällsplanering och minskad klimatpåverkan. En förskolestruktur med korta avstånd mellan hem och förskola skapar bättre förutsättningar för hållbara resvanor och ett mer resurseffektivt nyttjande av kommunens infrastruktur.

Sociala konsekvenser för hållbar utveckling

Om Europaskolan Vårfruberga ges möjlighet att utöka antalet platser ökar

vårdnadshavares möjligheter att välja förskola inom kommunen. Beslutet bidrar till ett större utbud av förskoleplatser. För barn och vårdnadshavare som väljer verksamheten skapas förutsättningar för kontinuitet och trygghet i omsorgen.

Valfriheten behöver även ses i ett långsiktigt perspektiv. En utökning av en fristående verksamhet kan öka valmöjligheterna för vissa vårdnadshavare, samtidigt som ett minskat barnunderlag i den kommunala verksamheten på sikt kan påverka kommunens möjligheter att upprätthålla ett geografiskt spritt utbud av kommunala förskolor. Detta kan få betydelse för den samlade valfriheten i kommunen.

Barns bästa

Vid beslut som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt enligt 1 kap. 10 § skollagen. Kommunen bedömer att en förskolestruktur där barn i möjligaste mån erbjuds plats nära hemmet främjar barnets bästa. När upptagningsområdet omfattar hela Strängnäs tätort ökar sannolikheten för att barn erbjuds plats på betydligt längre avstånd från bostaden. Det innebär längre resvägar och svagare geografisk anknytning till barnets närmiljö, vilket inte överensstämmer med den planeringsprincip som kommunen tillämpar för en långsiktigt hållbar och barnnära förskolestruktur.

Uppföljning

Verksamheten följs upp inom ramen för kommunens ordinarie tillsyn av fristående huvudmän.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Ansökan om utökning av antal platser i förskolan,
Europaskolan Vårfruberga Förskola AB, 2026-06-08
Bilaga – Befolkningsprognos 2026, barn- och utbildningsnämnden
Bilaga – Rutiner vid brand, utrymningsplan och försvunna barn Vårfruberga
Bilaga – Krisplan Vårfruberga 2025
Bilaga – Hyreskontrakt för Vårfruberga
Bilaga – Tillsynsprotokoll Vårfruberga
Bilaga – Säkerhetsdatablad Vårfruberga
Bilaga – Inspektionsrapport hälsoskyddstillsyn Vårfruberga
Bilaga – Prognos barnantal förskolan 2026 Vårfruberga
Bilaga – Beskrivning av verksamheten Vårfruberga
Bilaga – Förskollärlärolegitimationer Vårfruberga
Bilaga – Intyg Reaktorprogrammet NW Vårfruberga
Bilaga – Ekonomisk kalkyl Vårfruberga
Bilaga – Årsredovisning Europaskolan Vårfruberga förskola AB
Bilaga – Registreringsbevis Europaskolan Vårfruberga förskola AB
Ansökan om ändring av godkännande enligt 2 kap 5 § skollagen gällande
Vårfruberga Förskola
Ansökan om tillstånd att starta enskilt driven fristående verksamhet Vårfruberga

Beslutet skickas till

Peter Jedar via Peter.jedan@europaskolan.se

Administrativa enheten utbildningskontoret via barn-ochutbildningsnamnden@strangnas.se

Teddy Söderberg
Utbildningschef

Linda Törnkvist
Verksamhetschef förskolan